

Falla

Palleter

Erudit Orellana

Any
2025

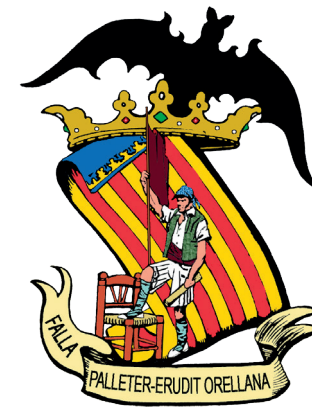

Isabel

Libret de la Falla
Palleter Erudit Orellana
Any 2025

ÍNDEX

Llibret major

Saluda Presidentas	7
Directiva	9
Comissió	10
Fallera Major	12
Falla Gran	14
Fallers d'Honor	25
Agenda de Falles	26
Articles	28

Llibret infantil

Comissió infantil	50
Fallera Major Infantil	52
Falla Infantil	54
Agenda de Falles	64
Jocs	66

Anunciants	70
Colaboradors	97

Paz Moreno Tur
Nuria Lloret Romero

SALUDA

Por segundo año tenemos el privilegio de abrir este llibret como presidentas de la Falla Palleter-Erudit Orellana. Es para nosotras un honor, que hayáis confiado un año más en que podamos dirigir este proyecto que nos une a todos y por el que tanta pasión tenemos.

No ha sido un año fácil. Hemos sufrido un golpe muy duro que ha destrozado a Valencia. No hay valenciano que no lo haya sufrido de cerca o en sus propias carnes, no hay valenciano que no haya sentido ese dolor que tantas familias han vivido.

Empezamos el ejercicio pensando en hacer un proyecto dedicado a las dificultades que tienen que superar las personas con diversidad funcional en su día a día. Sin saber que de alguna manera todos íbamos a atravesar ese sendero por otra causa. Esa falla que se levantará este año en nuestra plaza con el lema “Ruïnes”, nos recuerda que el camino difícil nos puede tocar a cualquiera y ahí entra la empatía y la “germanor” para ayudar a allanarlo.

Pero siempre de lo malo hay que sacar el lado bueno y sin duda ese ha sido la solidaridad. Este valor que es parte y guía en nuestra comisión.

Y esto se demuestra día a día, en el trabajo desinteresado de toda la junta directiva, en el apoyo y participación de la comisión, en la ayuda y disposición de cada fallero al que se le ha pedido, en el buen ambiente vivido en cada uno de los eventos de los que hemos disfrutado juntos, y en todo lo que nos queda por vivir durante estas fallas.

DIRECTIVA 2025

Si ha habido un máximo exponente del significado de lo que es la Falla Palleter, han sido nuestras Falleras Mayores. Siempre dispuestas a todo, con alegría, entrega y ganas de dar lo mejor de si mismas. Ana es la fiesta, la pólvora, el fuego, la alegría, las ganas de que todo sea inolvidable. Lola es la dulzura , la calma, la responsabilidad, la tradición y el saber estar a pesar de su corta edad. Las dos juntas son todo lo que cualquier comisión desearía como representantes.

Ha sido un placer y un orgullo teneros a nuestro lado este año y estamos seguras de que estas fallas van a ser únicas con vosotras y vuestras familias que han dado el 100% para que todo sea perfecto. Gracias a todos. No podemos olvidarnos de nuestros infantiles. Ellos son el futuro de nuestra falla. Por eso hemos intentado que participen, disfruten y sientan que ellos también son parte importante de nuestra fiesta. Estamos muy orgullosas de ellos y de cómo han colaborado en cada cosa que se les ha pedido. Pequeños, sois muy grandes.

No podemos más que agradeceros a todos vuestra confianza y el permitirnos estar al frente de esta gran comisión.

Os deseamos que disfrutéis estas fiestas para las que con tanto cariño hemos trabajado todos. Que invitéis a vuestros amigos y familiares a vivirlas con nosotros y a hacer grande esta familia fallera.

Como ya os dijimos el año pasado, ha sido para nosotras un honor y un placer estar al servicio de la Falla Palleter- Erudit Orellana

Presidentes

Mª Paz Moreno Tur
Nuria Lloret Romero

Coordinador Protocolo y Lotero

Kepa Llona Sanz

Coordinadora Presentació i

Activitats Artístiques

Alba Atenea Juan Lloret

Coordinador Llibret y

Comunicacions

Eloy Giménez Solano

Coordinador Festejos

Alejandro Sahuquillo Moreno

Coordinador Logística y Casal

Jose Vicente Sanja López

Tresorereres

Cristina González Ortín
Mª Ángeles Sirera García

Delegada d'Infantils

Eva Penella Ibañez
Sara Garrido Vilaplana

Secretaria Actas

i Delegació Infantils

Araceli Natividad Molina de Diego

Secretaria

Paula Martínez-Sendra Busutil

Delegació de Festejos

Alejandro González Ortín
María Sanz Cervera

Delegació de Protocol y RRPP

Encarna Solano Pérez
Alicia Martín Cortina
Estrella Martín Cortina
Aurora Tarrega Pérez
Fer Pallares Quilez

Delegació Esport i Cultura

Juan González Ortín

Delegat de Casal

Fernando González Gutiérrez

Delegada Agrupació

Falles del Botànic

Estefanía Andreu Juárez

Arxiu y Delegat Federació

Ingeni i Gràcia

Manolo Rodas García

Delegat Protecció de Dades

Omar Valle Moreno

Comissió

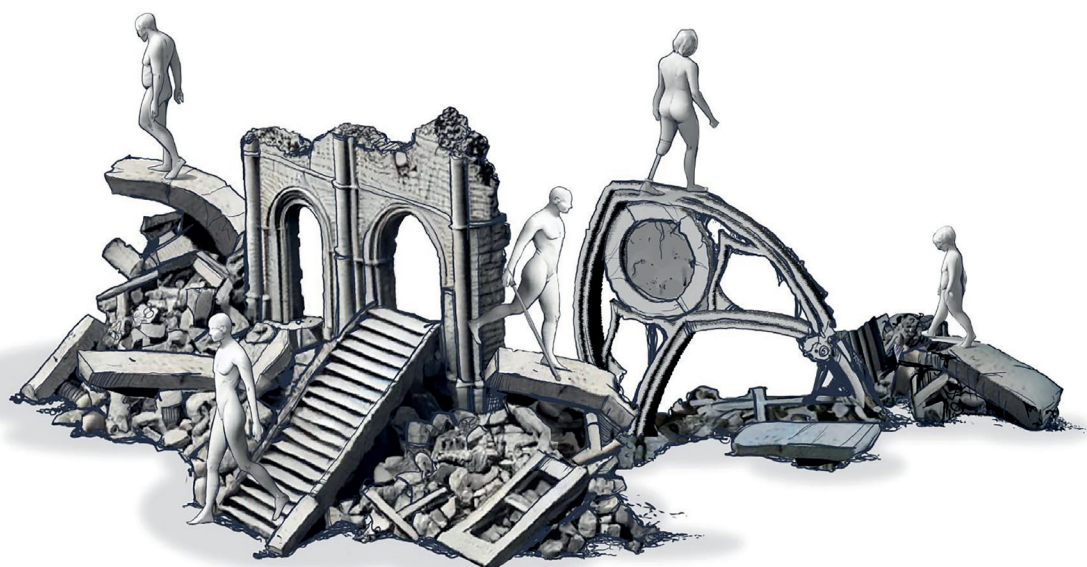
Eva Alcahuz Martín
Miguel Alcahuz Martín
Sofía Arnaldos Larrosa
Salvador Antonio Asunción Tarín
Vicente Boix Pascual
Myriam Bujalance Azorín
Patricia Cabañero Ramírez
Vicente Calvo Parra
Amparo Cámara Herrero
Esperanza Campillos Yagüe
Enrique Caparrós Rius
Mª Amparo Casamayor Villa
Alejandra Castelló Guillen
María Chuliá Serra
Julia Colmenero González
Urbano Colmenero Navajas
Francisco Colmenero Navajas
Mª Carmen Contreras Pastor
Marta Cuenca Cuenca
Virginia de la Cuadra Galera
Rosa Donis Cortina
José Luis Espinosa Cervelló
Alejandra Espinosa Torao
Sergio Fácila Sales
Laura Félix Monzó
Roseta Félix Monzó
César Fos Raga
Claudia Frontera Rausell
David Manuel Gabriel Torres
Ángel Gallego Contreras
María Goretti Gallego Contreras
Tere Gallego Iniesta
Consuelo García Iborra
Alejandro García Zanón
Sara Garrido Vilaplana
Sara Giménez Colmenero
Mayte Gimeno Asensi
Juan Vicente Gimeno Roperó
Julia González Ballester
Enrique González de Cárdenas Martínez-Sendra

Alfredo Juan Grau Juan
Ana Grau Sirera
Andrea Grau Sirera
Mª Victoria Gutiérrez Beltrán
Isabel Jiménez Carrasco
Rafa Juan Cloquell
Jose Julián Lafuente Sánchez
Ruth Ligorio Moscardó
Begoña Llona Sanz
Jorge Machí Gil
Daniel Macián Coliño
Mar Macián Miquel
Salvador Martí Pla
Carolina Miquel Rubio
Joan Navarro Crehuá
Blanca Niembro Montañés
Sandra Ordoño Peñalver
Paula Ordoño Peñalver
Aurora Ortí Bueno
Gloria Palau Iranzo
José Ignacio Palau Iranzo
Nacho Palau Martínez
Enrique Patón Zayas
Mª Elvira Pizá Tudón
Jose Eduardo Puertes Pérez
Marta Ródenas Sanz
Irene Rodríguez Benavente
Ana Ruedas Magaña
María Soledad Ruiz Maquilon
Ignacio Ramón Sáez Genis
Ignacio José Sáez Ortí
Pablo Lorenzo Sáez Ortí
Carla Sahuquillo Moreno
José Miguel Sahuquillo Nuevalos
Rosa Sanchidrián Pardo
Marta Tena Vidal
Silvia Torao Ogayar
Aitana Tordera Seva
María Tur Nalda
María José Vilaplana Lluch

fallera
MAJOR
2025

Ana
Guiral i Cámara

RUINES
FALLA PALLETET 2025
CARSI-CHUKY

falla GRAN 2025

Ruines
Carsí - Chuky

Secció | A

"ROUINES"

Paraula que me trobe està composta
de dos que són de tot excepte bones:
ruïnes s'endevina en la proposta
i roïnes, ací sobra resposta,
per més significats que tu li dones.

Ya que el significat, que és lo que priva,
deixa poca sendera a l'esperança;
per molt que la ruïna siga antiga
i això a conservar-la nos obliga
sempre un signe serà de malaurança.

Si ara és ruïna lo que fon palau
serà perque es pergué en un temps passat,
tindríem que buscar quina és la clau
d'haver passat sent amo fins a esclau,
lo que a este moment els ha portat.

I en la vida iabunden tant les coses
que són roïnes per naturalea!
que si el teu pensament en elles poses
cert que no et trobes un camí de roses
puix te perdràs en punches i malea.

En el món actual les dos tenim:
ruïnes i roïnes a destall;
anem a vore si es que conseguim
sense enredrar-nos en fanc i tarquim
contar-vos de la falla algun detall.

iQue no és cosa de poc la faeneta!
iUna roïn ruïna deixar neta!

La Falla

**Allò que un dia fon un gran palau
és ara una ruïna que se cau.**

Formen la falla mig caiguts i a trossos
lo que fon temps arrere una obra d'art,
podem imaginar mirant la part
que queda encara en peu, regne dels gossos,

Com seria acabat de construir:
un magnífic palau o catedral,
deixant passar el sol cada cristal
per les vidreres, prontes a sentir

Tots els colors del l'arc de Sant Martí
fent dels matisos una simfonia
quan el sol les traspassa al trenc del dia,
vencedor de les ombres del destí.

Ara només nos queda un to grisenc,
un tros d'escala que no va ni ve,
unes columnes on ningú es deté,
un arc desvencillat i famolenc.

Un món sense ninguna calitat
al que nos acostem sense remei
si no actuem apressa, en bona llei,
per a que mai se torne realitat.

Per ell transiten cossos sense cara
com una humanitat que la ha perduda,
de forma que nos és desconeguda
i el conjunt queda en una cosa rara.

Puix si el pròxim nos és desconegut
no tindrem empatia en el seu mal
i si sa vida se'n va cap avall
no nos afecta el vore'l abatut.

Nos acostem a tots els personages
per a dotar-los de color i vida
i així tractar de conseguir l'eixida
a un món que va quedant-se en els solages.

Tenim que recobrar el sentiment
de compartir lo nostre en els demés
o a la fi trobarem que no som res
mes que fem que està viu per un moment.

**Anem a penetrar en el detall
encara que nos coga més que l'all.**

Primer personage

Un cego que a les palpes s'encamina nos diu que el món de hui no és cosa fina.

És un home major el que camina tentant l'acera en el seu bastó blanc, en el gest la tensió s'endevina i no cal que estudies la doctrina per saber que a la fi caurà en el fanc.

Que el carrer està brut, és cosa certa, en bona quantitat de desperdicis, i hi ha que anar en els sentits alerta per a fer des de llunt la descoberta d'allò que pel "perfum" trobes indicis.

El qui veu no ho té tan dificultós mes ves i conta-li-ho a qui no veu, si li ha amollat allí un regal un gos i l'amo no ha fet cas i deixa el tros de caure no me'l salva ni el bon Deu.

De les corfes de fruita, ni parlem, taronja i mandarina fan concurs de corfes escampades, si mirem, les bananes en elles fan extrem per vore quants claudiquen sens recurs.

Que el carrer, si no veus el tros que chafes, potser, més que una via per passar, una pista per on els patinages als viandants els forcen a uns viages que a l'hospital poden fer-los anar.

I ací no acaben les dificultats del qui no veu i vol passar carrer; els cochets van corrent destrellatats i el semàfors no sap si han canviat de roig a vert per a creuar llauger.

Es veritat que, a voltes, hi ha animeta que no ha perdut encara humanitat i dona al qui no veu franca i discreta ajuda per passar l'atra voreta i traure'l sense pena del fregat.

¿No seria possible que en els passos s'escoltara una veu cantant colors i els segons, quan anaren sent escassos, per a que no perderen fins els nassos i els qui no veuen foren sabedors?

Que a tots els que tenim la vista clara açò no nos pareix molt important, mes ad alguns, segons, l'O.N.C.E declara, seria un benefici el que informaraquan podrien passar els caminants.

El món és per a molts, una carrera d'obstàculs, feta en bonys i en esvarons, en nostres mans està fer-la llaugera i als ciutadans que siguen de primera sense dificultats ni distincions.

O anirem cada dia sent més grisos si de l'humanitat perdem matisos.

Segon personage

Vos contaré l'història d'una escala on els veïns pagaren alcabala.

Pels anys cinquanta o xixanta en les finques de nivell, s'estilava un aparell donant prestigi l'entrada. En quatre o cinc escalons de catifa revestits, alertaven els sentits de tota la contornada.

Posava de manifest lo important d'aquells veïns, completant sentir-se fins un gerrot en una planta, un porter que preguntava on anaven de visita, o si ya tenien cita mentres l'ascensor cridava.

Anaren passant els anys i el porter eixia car puix li havien de pagar la llum, l'aigua i el segur i en junta ixqué el compromís de prescindir del porter, indemnizat, al carrer i abaratint-se el futur.

Mes vingu eren noves normes: i als caiguts en eixa trampa exigiren una rampa per salvar els escalons. Puix els cochets infantils i els carrets ben carregats del super, eren pesats i anaven a redolons.

Ya que, no tenint porter, carien de tota ajuda, i a soles en la moguda se fa difícil pujar. Així que es posà la rampa comprovant-se als quatre dies que eren poques millories les que podien guanyar.

Mes encara, quan de sobte, un malaït accident se va clavar imponent sobre una jove veïna que, quedant paralisada, cadira de rodes usa i el baixar, les dents li esmussa la rampa tan inclinada.

Nova reunió, protestes, els gastos puguen un fum, l'aigua, neteja, la llum, l'ascensor que se fa vell. I ara nos ix atra norma que la rampa no complix i que llevar-la és precís ajustant-se en temps i forma.

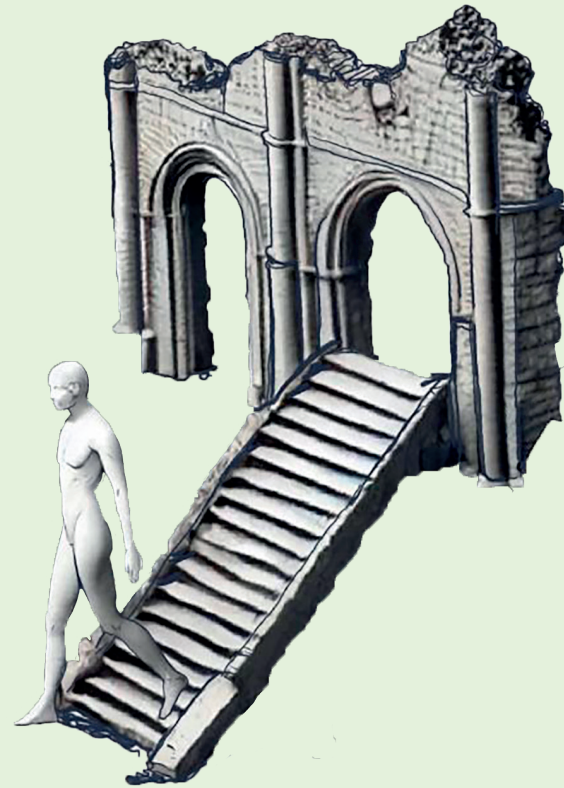
Cal arreglar l'ascensor, baixar a zero la cota i posant cara de sota diu el cost el president; les protestes s'amontonen el presupost és molt car, l'assunt no pareix gens clar i s'escarota la gent.

Mes la jove que precisa
poder eixir al carrer,
manifesta el seu parer
de forma ben contundent.
Mentres l'obra estiga en peu
que li paguen un hotel
i en això posarà un vel
sobre el mal comportament.

Puix el cap casi s'esclafa
un dia en el que al baixar
el carret se li'n va anar
per la rampa malaïda.
I a tota velocitat
per sort pogué estendre els braços,
i no se feu pols els nassos
contra la porta d'eixida.

I una velleta que viu
en el sext pis, ben apressa
també es dona per entesa
i reclama lo mateix.
Si hi ha reforma, l'hostage
que li paguen els veïns
¿no volien se tan fins?
Puix ella igual s'ho mereix.

**I ara en un pleit estan embarcats
sense ascensor i de diners ipelats!**

Tercer personage

**Li agradava tant el dolç
que a la fi va perdre el pols.**

iLa llepolia és tan bona
que un poquet no pot fer mal!
De veres que no me sona
que siga perjudicial.

Això dia Pepiqueta
menjant-se un pastiç de tro
quedant-se-li en la boqueta
un gustet de lo més bo.

A voltes tenia dubtes
quan li tocava triar
i a la fi eren les resultes
que dos solia menjar.

Puix si era bo el de café
que direm d'aquell de nata
l'atre de fruita també
ii que no falte l'orchata!

A banda de fer-se grossa
molt el sucre li pujà
i se feu tan embafosa
que diabètica es tornà.

Ella anava erre que erre
pegant-li mos al torró
fins que un dia de decembre
se sentí mal a muntó.

Hospital, un tractament,
les punchades d'insulina
i Pepiqueta pendent
de vore com se combina

Tot lo que el mege li mana
en donar-se algun gustet
puix se li aumenta la gana
al mirar un pasticet.

iMira que dus mal camí!
-El seu home li bonega-
Que va a ser el teu destí
quedar-te coixa o mig cega.

Ella per un temps evita
mirar la pasticeria
puix és vore-la i levita
de tants com se menjaria.

Fins que un dia qualsevol
torna a caure en la ratera
i fent com el qui no vol
s'endu una tarta sancera.

El resultat tenim ara
en la falla ben contat:
ya no balla la tarara
que una cama li han tallat.

Va caminant en dos closes
i una pròtesis com cal
i si un dolç davant li poses
sa llengua se torna astral.

Puix ya sap com se patix
al caminar pels carrers
i a tot el món advertix
en uns consells ben sincers:

No abuseu de cap menjar
i sobretot dels pastiços
perque podeu acabar
en alguns membres postiços.

I ya sabreu lo que val
caminar per la ciutat
si el cos no teniu com cal
en algun membre apanyat.

**Que si els sans tenen prou dificultats
que direm dels qui estan un poc minvats.**

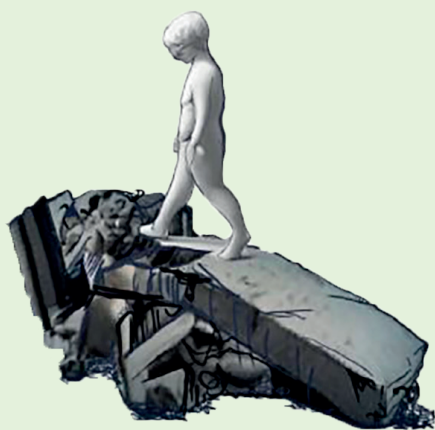
Quart personage

**No podem acabar trista esta dansa.
Hi ha que obrir un clavill a l'esperança.**

La falla molt mostrar-nos l'esperança
que du dins una dòna embarassada
puix en eixe nou ser és on descansa
la promesa d'un viure més humà.

És un renaiximent de bons desijos,
un esperar d'un món que desespera
de no saber trobar una sendera
que el faça suficient pels propis mijos.

Avança en lentitut puix el camí
se mostra entortillat i pedregós,
el seu estat el fa més fatigós
mes seguix plantant cara al seu destí.

Quan veja el sol la nova criatura
procurarà educar-la maternal,
explicant que cada ser és son igual
siga el que siga el gènere i natura.

Que hem de posar-nos en el lloc de l'atre
per a donar-li afecte i amiatat,
un raig de sol si es troba en soletat,
terrible mal de hui que hem de combatre.

Els sers que passen al nostre costat
no poden ser anònims, sense cara,
fem el propòsit ferm que a partir d'ara:
el pròxim gojarà d'identitat.

És el desig que enguany mostra la falla:
per a salvar al món de la ruïna
deixem l'anonimat, cosa roïna,
i fem sonar la veu que dins no calla.

**I un dia que esperem no molt lluntà
a cada ser vivent direm germà.**

En Conclusió

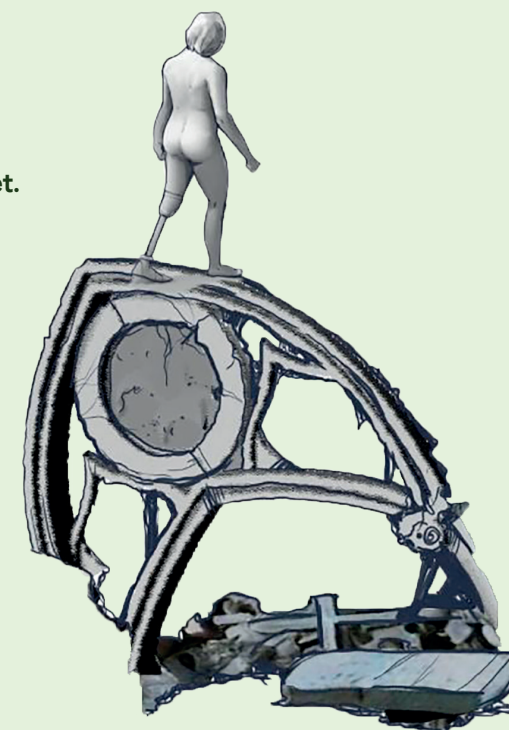
Volem un món alegre on es respecte
l'identitat i el ser de la persona,
un món acollidor on se raona
cada ilusió i cada nou projecte.

Un món segurament no molt perfecte,
on el voler no vaja per l'androna,
on se premia al qui val i se perdona
al qui erra, oblidant el seu defecte.

¿Serà possible un món d'esta manera
o es quedarem només en l'utopia
d'un pensament sense realitat?

Si tenim l'esperança per bandera,
treballant colze a colze, dia a dia,
ben segur podrem fer-lo realitat.

**Com una realitat seria el fet
de que el Jurat nos done un bon palet.**

Fallers d'Honor

2024

Fernando Soler
Santiago Soler
Isabel Orero
Pepi Noguera
Cari Hurtado
Lola Ibañez
Jesús Albiach
Lenguas Vivas (Paco)
María Damià
Arturo Mora
César Fos
Marcos Seguí
Isabel Barrachina
Antonio Giménez
Daniel Macián
Paco Colmenero
Agustín Alcahuz
Estrella Cortina
Pilar Serrador

Isabel Mora
Alicia de Cuba
Cristina de Fran
Lolo González
Raúl Ogalla
Jose Grau
Mª Jesús Coves
Familia Ferrús
Consuelo Lopez
Amparo Iranzo
Zoe Vidal
Alexandra Martín
Urbano Colmenero
Loterias Palomero
Arturo Manuel
Va De Bo
Tonet y Roseta
Carmen Gandía
Mª José Girod

AGENDA

de falles

*Tots els horaris son provisionals, es confirmaran a la carpa durant les festes.

23 febrer

14.00h Menjar en el casal

16.00h Concentració en el casal per a acodir a les Torres dels Serrans i fruit de la Crida acompanyat de la Xaranga LoRatSonat

8 març

18.30h Tardeo a la plaça Palleter Falles Festival.

22.00h Sopar de sobaquillo i concurs de tortilles

9 març

10.30h Espectacle de circ amb barra oberta

14.00h Dinar homenage als nostres Fallers d'Honor

14 març

23.00h Nit de ronda en autobús per a vore com porten la Plantà la resta de falles de València

15 març

13.00h Quint i tapa

18.00h Concentració en la carpa per a acodir a replegar el nostre ninot de l'Exposició

22.00h Sopar de la Plantà i lliurament de recompenses

00.00h Nit de l'Alba

16 març

11.00h Visita als fallers d'honor del barri

13.00h Passacarrer per la nostra demarcació

14.00h Aperitiu a la nostra carpa

22.00h Nit de "les paelles de Palleter"

17 març

10.30h Concentració en la carpa per a acodir a replegar els premis conseguits a la Plaça de l'Ajuntament

13.00h Passacarrer per la nostra demarcació

14.00h Aperitiu a la nostra carpa

18:00h Berenar de xurros

19.00h Pasacarrer de disfrassos

22.00h Sopar a la carpa

18 març

15.00h Concentració en la carpa per a acodir a l'**OFRENA**

18.30h Al tornar de l'ofrena **berenar**

22.00h Sopar a la carpa

19 març

11.30h Concentració en la carpa per a acodir a la missa en honor a **Sant Josep**. En finalisar, passacarrer per la nostra demarcació

13.30h Aperitiu a la nostra carpa

14.30h Menjar

18.00h Nos anirem en passacarrer a les Torres de Quart per a fer el **Homenage al Palleter**

20.00h Cremà infantil

21.00h Sopar de la Cremà

22.30h Cremà

Una Falla Inclusiva

Entrevista a Nuria Lloret

¿Cuál ha sido el papel de la empresa en la creación de esta falla?

El proyecto se ha desarrollado con los artistas falleros, Platero y Carsi, desde la Universidad Politécnica con diferentes profesores y parte de la empresa Metric Salad. La empresa lo que ha hecho es la parte de desarrollo de inteligencia artificial mientras que toda la parte de sonoridad y sensores y equipamiento en las dos fallas para la interacción se ha hecho desde el grupo de investigación de la Universidad Politécnica de Valencia.

¿Qué medidas de accesibilidad se han implementado en la falla para que todas las personas puedan disfrutarla?

Las medidas de accesibilidad son por un lado la de quitar todo tipo de elementos que puedan perjudicar en paso libre para las personas que cuenten con alguna discapacidad física y para las personas con déficit visual estará en braille los carteles y también habrá sonoridad para que puedan escuchar de lo que trata la falla.

¿Qué desafíos han encontrado al hacer una falla más inclusiva y cómo los han superado?

Hacer una falla inclusiva es bastante complicado ya que realmente las fallas están, normalmente, en zonas en las que hay mucha gente, mucho paso y pensar en que ambas fallas, mayor e infantil puedan interactuar entre ellas, crear un espacio público, como puedes interactuar con el espacio público sin molestar a todas las demás personas que están disfrutando de las propias fallas.

Es muy importante que entendamos que el espacio público es de todos, que debe ser inclusivo, que todos tenemos derecho a disfrutar de las fallas, al igual que cualquiera que tenga alguna diversidad, sea funcional, psicológica, tiene el mismo derecho a disfrutar de las fallas, de lo que significan las fallas, de entenderla y de disfrutar la fiesta por igual.

¿Cómo creen que este tipo de iniciativas pueden influir en la sociedad y en la percepción de la diversidad funcional?

En cuanto a cómo puede influir en la sociedad, realmente las fallas son algo que está muy integrado en la sociedad valenciana, entonces dar visibilidad a la diversidad en las fallas significa que mucha gente que no está concienciada con estos temas, pueda informarse y entenderlos mejor. Por lo que creemos que puede ser muy interesante que se visibilice desde la propia falla

¿Qué más se podría hacer en el mundo fallero para mejorar la inclusión y accesibilidad?

El mundo fallero debería tener muchísimas más acciones inclusivas porque la diversidad las hay de muchos tipos. Nosotros este año hemos trabajado en la diversidad funcional, pero sabemos que existe la diversidad de género, diversidad LGTBI, de edad, racial. Por lo tanto todas estas diversidades están dentro de nuestra sociedad y los falleros somos diversos, siendo un deber trabajar esta inclusión y conseguir que realmente las fallas fueran un entorno seguro para cualquiera de nosotros, puesto que todos nosotros tenemos algún tipo de diversidad.

La Diversidad Funcional y la Mediación Comunicativa:

Una Mirada desde mi experiencia

Mayte Gimeno Asensi

Hola, soy Mayte Gimeno, una estudiante de mediación comunicativa y persona con discapacidad visual. En este artículo me gustaría hablar sobre la diversidad funcional y cómo esta se relaciona con la mediación comunicativa, en especial con la discapacidad auditiva.

La mediación comunicativa es, en pocas palabras, un proceso que busca facilitar la comunicación entre personas que tienen diferentes formas de entender y expresarse. Un mediador/a es como un puente que conecta a las personas que tienen dificultad para entenderse, asegurando que todos puedan participar y ser escuchados. En un mundo donde se escucha constantemente que vivimos en la era de la comunicación, este papel es esencial.

La diversidad funcional abarca todas las diferencias que tenemos las personas, ya sea en habilidades físicas, sensoriales o cognitivas. Cada uno de nosotros aporta algo único a la sociedad, hablando de la discapacidad auditiva es esencial reconocer que no se trata solo de no poder escuchar. Muchas veces las personas sordas o sordociegas se enfrentan a barreras en la comunicación y accesibilidad que pueden excluirlas en cosas simples de la vida cotidiana. Por eso, es vital que trabajemos para derribar dichas barreras y crear espacios donde todos nos sintamos incluidos.

La accesibilidad es clave en este proceso, esto no solo implica tener rampas o señalización en braille, sino garantizar que la información esté disponible en diferentes formatos, ya sean subtítulos, lengua de signos, tarjetas de comunicación o materiales auditivos. Sin accesibilidad, la verdadera inclusión no puede ocurrir.

Personalmente, tras mis vivencias y estudios este año, he llegado a la conclusión de que vivimos en una sociedad donde predominan las personas oyentes y videntes. Sin embargo, es crucial aumentar las herramientas y recursos para brindar más calidad de vida a las personas con discapacidades.

En resumen, la accesibilidad en la diversidad funcional es un punto de partida y necesitamos esforzarnos por un mundo donde todos tengan oportunidades, la mediación comunicativa es una herramienta que podemos utilizar para fomentar un entorno más inclusivo y respetuoso.

Sigamos construyendo puentes y creando un futuro donde la comunicación no sea un obstáculo, sino una oportunidad.

Adaptarse para enseñar, enseñar para transformar

Martina Navarro

Mi nombre es Martina Navarro y soy estudiante de doble grado de magisterio primaria+infantil con mención en Educación Especial. Gracias a esta mención he podido participar en prácticas de servicio y aprendizaje cubriendo unas horas de voluntariado en centros y asociaciones que tratan este tipo de discapacidades.

Mis prácticas comprenden, desde el departamento de orientación en algunos colegios como también asociaciones complementarias a la escuela con el fin de mejorar e implementar nuevas metodologías que ayuden en la comprensión del aprendizaje para lograr que sea significativo.

En ellas he podido aprender que la educación inclusiva debe ser flexible, centrada en cada alumno. Cada niño tiene un ritmo de aprendizaje único, por lo que es muy importante diseñar estrategias que se ajusten a las necesidades de estos. La paciencia, creatividad y empatía son claves para alcanzar el máximo desarrollo posible y marcar la diferencia en la vida de estos alumnos.

Los niños con necesidades educativas especiales presentan gran diversidad de condiciones, entre ellas dificultades cognitivas, trastornos del espectro autista, motor o sensorial, pero cada uno de ellos posee habilidades y talentos únicos que enfrentan desafíos y requieren un apoyo especializado. Algunos de los niños tienen una gran capacidad para las habilidades artísticas, resolución de conflictos de una manera no convencional o gran capacidad de aprendizaje visual.

Además de mostrar una gran capacidad de resiliencia, superación y esfuerzo, puesto que se enfrentan a desafíos diarios que con el apoyo necesario, perseverancia y constancia muchos logran superar o conseguir grandes avances, por lo que es fundamental en este tipo de educación reconocer los pequeños logros en el aprendizaje, pudiendo reforzar y motivar a los estudiantes.

Personalmente esta mención ha sido una experiencia que me ha permitido desarrollar una visión más amplia y humana de la enseñanza. La educación no debe ser uniforme, sino flexible y personalizada, la labor como docente es un papel fundamental para el desarrollo de los alumnos, por lo que debemos brindar una educación de calidad y equitativa, ya que beneficia tanto a los alumnos como profesores

Al valorar la diversidad hacemos único a cada niño, además de concienciar de la necesidad de crear una sociedad más inclusiva, que deje de lado los prejuicios y garantice que todos los estudiantes tengan las mismas oportunidades de aprendizaje y desarrollo. Mi reto como docente es inspirar, apoyar y transformar vidas a través de la educación inclusiva.

Testimonio de la Dana desde el punto de vista del voluntario

Isabel Jiménez Carrasco

Cruzar el puente era como pasar a otra dimensión. Al otro lado, la realidad era otra: calles anegadas de barro, un olor a descomposición que te hacía contener la respiración y un paisaje de devastación que parecía sacado de un escenario de guerra. Basura, muebles podridos, coches apilados en lugares inimaginables. Fuimos sin saber en qué podíamos ayudar, pero según llegamos, nos pusimos a limpiar bajos sin pensarlo dos veces. No había tiempo para reflexionar, actuábamos en automático.

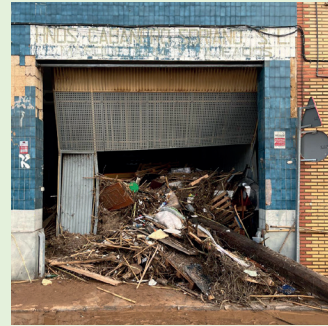
Fui a ayudar el primer día llevándole la contraria a mi familia, porque tenían miedo por las infecciones y lo que pudiera aparecer bajo tanto lodo. Pero algo dentro de mí me decía que tenía que ir y al final me apoyaron. Y allí estábamos, entre el caos, cuando de repente saltó una alerta de prohibición de circular. Nos miramos con incertidumbre, pero al mismo tiempo, la gente de allí nos daba las gracias por haber ido. En ese momento entendí que lo que realmente importaba era la ayuda que pudiéramos ofrecer.

El panorama era desolador. En Catarroja, después de tres días del desastre, éramos las primeras personas a las que esos vecinos veían aparecer. Nos recibieron con los ojos llenos de lágrimas, agradecidos por cualquier gesto, por cualquier ayuda. Y nosotros, con botas improvisadas, mascarilla, bolsas, guantes y todo tipo de utensilios – cubos, palas, escobas – hicimos lo que pudimos.

El barro nos llegaba hasta las rodillas, la suciedad se pegaba a la piel y el olor se metía en los pulmones. Lo ves en la televisión, lo escuchas en la radio, pero hasta que no vas y lo ves en persona, no puedes imaginarlo. Todos los que estábamos, hicimos un parón en nuestras vidas para volcarnos a ayudar a los que más lo necesitaban.

Uno de los momentos más impactantes fue ver los garajes llenos de agua. Un escalofrío me recorrió al pensar qué podría haber ahí dentro, atrapado, oculto bajo la oscuridad y el lodo. En algunos momentos, la desesperación nos invadía porque ya no sabíamos por dónde seguir. Para poder avanzar, hacía falta maquinaria especializada, pero lo que nos daba fuerzas era mirar alrededor y ver a cientos de voluntarios achicando agua, limpiando, repartiendo comida y, sobre todo, dando consuelo.

Al final del día, llegas a casa, te duchas, te sientas en el sofá y piensas: Soy una privilegiada. Y entonces te sientes mal por ello. Pero lo único reconfortante en medio de tanta desgracia era ver cómo todo el pueblo valenciano se había volcado en ayudar. No había distinciones, no importaba de dónde vinieras ni quién fueras, solo el deseo de reconstruir lo que la riada había arrasado. Y no solo Valencia, gente de toda España estaba ansiosa por aportar su grano de arena de cualquier forma: enviando comida, prestando tractores, ofreciendo alojamiento, recogiendo donaciones. Todos ponían lo que podían, porque al final, en las tragedias como esta, queda demostrado que sólo el pueblo salva al pueblo.

Vint Anys del Camí...

Federació de Falles en Especial Ingeni i Gràcia

El context de bonança econòmica pel qual va transitar la societat espanyola en les acaballes del segle XX i principis del segle XXI, va tindre un notable reflex en l'àmbit de la Festa de les Falles, produint-se un increment en la demografia fallera i la proliferació de comissions de nova creació.

Al mateix temps, el desenrotllament d'una política orientada a la promoció institucional de la nostra Ciutat com a destinació turística, va propiciar iniciatives d'inversió, especialment des del sector immobiliari, des del qual es va aconseguir captar la injecció de capital privat que va multiplicar els pressupostos de les comissions falleres de major rellevància, especialment d'algunes d'elles. Este escenari descrit va resultar el detonant del sorgiment de noves entitats: es va tractar de les denominades federacions de falles, creades per a la defensa d'aquells nous objectius comuns, distints als merament territorials o demarcatus que fins llavors resultaven els únics imaginables per a l'agermanament entre comissions falleres.

Però, paral·lelament a aquell entorn d'opulència que, com és sabut, va vindre en gran manera a esvair-se en l'ulterior context de crisi econòmica, es va produir una iniciativa forjada a l'abric de determinades comissions falleres de menor notorietat, però d'una rellevant significació en la defensa dels valors que, en el seu temps, van encarnar les primeres falles. Així va sorgir la Federació de Falles d'Especial Enginy i Gràcia l'any 2004.

Ramón Lluch Martínez presidia en aquell llavors la Falla Dr. Manuel Candela - Beatriz Tortosa, (comissió que va ser especialment guardonada en premis d'enginy i gràcia), en el seu esforç i dedicació a defensar la falla com a motiu que dona sentit a la nostra Festa, va participar en nombrosos projectes des dels quals es promocionava la labor de creació artística i satírica dels artistes fallers, de major enginy fins i tot quant menors foren els recursos amb què estos comptaven, ja anara per a la construcció de falles grans o infantils. En este entorn va tindre la idea de constituir esta Federació entre diferents comissions que destacaren en esta parcel·la creativa com a clau substantiva de la Falla, perquè pretenia crear una entitat dedicada a l'impuls del vessant sarcàstic com a genuïna i identificadora del denominat "monument faller", en comparació amb una altra mena d'obres efímeres pròpies de la cultura popular.

A més de la indicada comissió es van sumar indubtablement les falles Portal de Valdigna-Salinas, Mossen Sorell-Corona, Ripalda-Beneficència-Sant Ramón, Serrans-Plaça dels Furs, Palleter-Erudite Orellana i Nord-Dr. Zamenhoff, els projectes del qual s'orientaven en idèntica línia creativa, amb resultats tan admirables i icònics que formen part ja de la memòria col·lectiva de la nostra Festa, creant-se la primera junta directiva composta pels fallers de les respectives comissions fundadores: Juan Gómez García, Antonio Más Garrigós, Jesús Peris Llorca, Joaquín Berlanga Pérez, Pedro María Llona Sanz, Jorge Luís Defez

Safón i José Luis Font Barona com a secretari general, a qui es va confiar el projecte posant-lo a les seues mans per a definir el marc jurídic d'objectius i de relació que regiria esta Federació de Falles, sota una estructura i reglamentació que encara perviu hui.

La Federació de Falles d'Enginy i Gràcia es va presentar oficialment davant l'opinió pública al novembre de 2004 en el Palau de Pineda, seu de la Universitat Internacional Menéndez i Pelayo, generant una gran expectació en el col·lectiu faller, atés que es tractava d'un projecte de rellevància sorgit entre comissions modestes, raó per la qual va tindre una extraordinària repercussió mediàtica.

Entre les iniciatives que va promoure la Federació davant la Regidoria de Fires i Festes i el President de Junta Central Fallera, va estar l'equiparació de la dotació econòmica del primer premi d'enginy i gràcia atorgat a les falles amb el tercer premi de secció. Amb això es va consolidar esta gratificació de la corporació municipal en foment del vessant satíric de la falla. També es va demandar, per part de la Federació, l'assistència dels artistes fallers a la denominada "Gala de l'Artista Faller" que obtingueren el 1r premi de Ingeni i Gràcia, sumant-se als quals aconseguiren el 1r premi de secció.

Posat en marxa i transcorreguts els dos primers exercicis de la seua existència, esta Federació, de la qual Lluch va ser el seu President fins a l'any 2017, va organitzar el primer Congrés Internacional d'Enginy i Gràcia. Este es va celebrar en el Centre Cultural "La Petxina", de la Fundació Esportiva Municipal. Va ser tal aquell esdeveniment que va aconseguir asseure en la mateixa taula a artistes fallers de renom que formen part de la Història de les Falles, com Salvador *Debón, Juan Huertas, Vicente Luna, i José Pascual "Pepet", que van tindre en aquell la seua última trobada i aparició pública, la qual cosa el situa com una fita inoblidable per a la nostra Festa.

Un dels actes emblemàtics de la Federació és la Gala que, des de 2005, organitza cada 28 de desembre per a realitzar el lliurament del "últim premi de l'any": el "Premi I+G", concedit a una comissió i artista després de la visita d'un jurat qualificador a les falles nominades a tal distinció a proposta de la pròpia Federació; així com els "Premis Eugeni" a totes les comissions i artistes, tant majors com infantils, que van obtindre el 1r premi d'Ingeni i Gràcia en el concurs de Falles de València i de Torrent. Des de 2017 s'atorga una altra distinció en esta Gala denominada Premi "L'has clavat", i que està dirigida a aquell artista que, sota uns barems de puntuació propis de la Federació de Falles amb Especial Enginy i Gràcia, haja aconseguit més premis de "Ingeni i gràcia" en l'exercici faller.

De gran acceptació han sigut les diferents edicions de la tertúlia “El Sacabuig” dedicades, cada una d'elles, a l'obra d'un reconegut mestre artista faller de totes les èpoques; així com les xarrades, col·loquis, conferències, concursos de dibuix i redacció infantil, i visites dels nostres infants a tallers fallers organitzades per la Federació el tema de la qual sempre ha girat entorn de la falla com a leitmotiv.

Així mateix, des de l'any 2018, i com a homenatge i reconeixement a la figura del gran impulsor de les falles infantils en el centenari del seu naixement, la Federació de Falles amb Especial Enginy i Gràcia, en la seua constant preocupació i treball per al reconeixement del “Ingeni i gràcia” en les Falles i posada en el valor que li correspon per naturalesa, atorga el “Premi Vicente Ros Belda” al Ninot Infantil dotat de més enginy i gràcia de la Exposició del Ninot. Des d'eixe mateix any se celebra, a principis del mes de març, l'acte de Nominacions al “Premi I+G” entregant-se en el mateix un “palet” acreditatiu a deu comissions proposades.

Al març 2023 es convoca per primera vegada el “Concurs de Ninots al Carrer”, en el qual participen les comissions federades, els quals romanen exposats els dies de la setmana fallera en les nostres demarcacions.

L'any 2024, i donada la gran assistència de comissions i artistes a la Gala del 28 de desembre, derivat de l'augment de nombre de seccions, es va decidir separar el lliurament dels “Premis Eugeni” organitzant un acte dedicat a això el mes d'abril. Al seu torn també es va crear el Premi “L'has clavat” en la modalitat infantil, la distinció de la qual s'entrega per primera vegada en este exercici faller.

Preocupats sempre i treballant per i per al que és l'eix principal de la festa, la Falla, la Federació elabora i presenta davant Junta Central Fallera un complet projecte de modificació del sistema de valoració i lliurament de premis; i actualment col·labora participant en aquells fòrums d'opinió, actes i reunions que per la seua temàtica eminentment dirigida a la Falla se'ns requerix o convida; o fins i tot formant part de jurats per a l'elecció de les Falles Municipals o del concurs de falles. Al desembre de 2023 l'Assemblea de Presidents de Falla aprova la proposta desenrotllada i presentada per la Federació gràcies a la qual s'entregarà per part de J.C.F. una nou premi en la Exposició del Ninot: el “Premi al Ninot en més Ingeni i Gràcia de secció”, tant en les categories majors com infantils.

Al llarg del nostre recorregut la nostra activitat no ha passat desapercibuda i prova d'això són els reconeixements en forma de premis que se'ns han atorgat i entre els quals es troben el “Premi Iniciativa Fresca” de la falla Av. Pérez Galdós - Calixt III (2005), El “Premi Desgarrats” de la falla Sapadors - Vicente Lleó (2006), el “Premi Roure” de la Agrupació de Falles Botànic (2012), el “Premi Pany” de la falla Serrans - Plaça dels Furs (2014), el “Premi Berni” de la falla Marqués de Montortal - Berni i Catalá (2023), el “Premi Flameta Extraordinari” de la falla Plaça Santa Creu (2024) i el “Premi Tabalet” de la falla Santa Maria *Micaela - Martí l'Humà (2024).

La Presidència passa a les mans de Joaquín Berlanga Pérez en 2017, consolidant el projecte de la Federació fins a aconseguir en l'actualitat el número de vint comissions que hui la integren i que per orde d'antiguitat són: Portal de Valldigna - Salinas; Serrans - Plaça dels Furs; Palleter - Erudit Orellana; Nord - Dr. Zamenhoff; Cadis - Capellà Femenia - Puerto Rico; Santa Maria Micaela - Martí l'Humà; Sapadors - Vicente Lleó; Fra Pedro Vives - Bilbao - Maximiliano Thous;

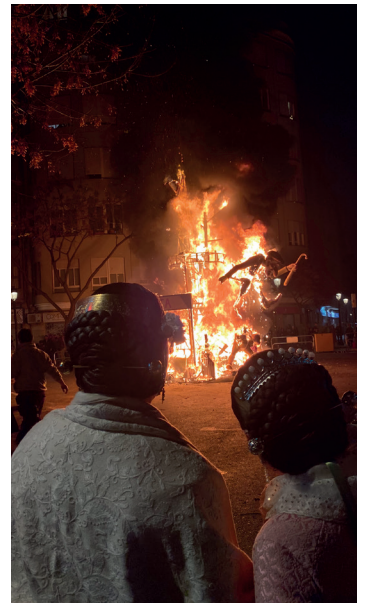
Bolsería - Tros Alt; Corretgeria - Bany dels Pavesos; Dr. Sanchis Bergón - Túria; Cronista Vicent Beguer i Esteve (Torrent); Sant Ignasi de Loyola - Jesús i María; Andrés Piles Ibars - Salvador Tuset; Sant Vicent de Paül - Diputada Clara Campoamor; Sant Vicent - Periodista Azzati; Marqués de Montortal - Berni i Catalá; Plaza de Santa Cruz; Joaquín Costa - Conde Altea i Sagunt - Sant Antoni - Padre Urbano; la qual cosa comporta un elevat percentatge del cens faller.

Vint anys de vida contempen a la nostra Federació mantenint, tal com resa el nostre manifest fundacional “una anomenada al món faller per a defensar l'esperit de sàtira, de crítica social que la nostra festa no pot perdre”. Un camí recorregut gràcies a les comissions integrants, a les seues falleres i fallers, i a una idea comuna: “Sempre Falla”.

Federació de Falles en Especial Ingeni i Gràcia

Setmana de Falles

2024

Un xicotet record d'aquest any meravellós Falles 2025

Comissió IFANTIL

Maia Barrachina Le Cuziat
Alberto Bárzena Molina
Hugo Bárzena Molina
África Campillos Enguix
Álvaro Caparrós Cabañero
Martina Caparrós Cabañero
Aitana Díaz Martínez
Alejandra Escrivá Barbas
Julia Escrivá Barbas
Marc Espinosa Torao
Salomé Falla Montes
Mario Fernández Guiral
Marina Fos Marcón
Nico García Bayarri
Carla García Bayarri
Vera García García
M^a del Mar García-Vilanova Ruiz
Jorge González Juanes

Sofia Gutierrez Campillos
Sofia Hurtado Ballesteros
Violeta Iglesias Asunción
Daniel Lafuente Ligorio
Amaia López Guiral
Sara Machí Penella
Hector Machí Penella
Marina Martínez Martínez
Aitana Míriam Molina de Diego
Ana Mora Damiá
Arturo Mora Damiá
Gonzalo Palau Martínez
Mario Penella Chismol
Alicia Penella Chismol
Diego Pleguezuelos Ribera
Lola Sahuquillo Moreno
Mateo Salvador Meana
Alejandro Sánchez Cuenca
Victor Sánchez Cuenca
Anjara Sanchidrian Pardo
Lucas Seguí Martínez
Adriana Seguí Martínez

Babyboom de Palleter

Aquest any hem pogut veure com les que eren les nostres xiquetes s'han fet unos dones i han decidit ampliar la seua família però també la de la nostra falla.

Candela Gabriel Grau

Vega Floro Gallego

Jaime Peremach Grau

Carlota Valle Félix

Olivia Santamaria Sapena

fallera
MAJOR
infantil
2025

Lola
Fos i Alarcón

FALLA PALLETES ERUDIT ORELLANA

TOTS JUGUEM

ARTISTA
JOSE LUIS PLATERO COSI
KORTXYZ

falla INFANTIL 2025

Tots Juguem
Jose Luis Platero Cosi
KorteXYZ

Secció II

TOTS JUGUEM

¡Veniu tots i fem un rogle
que tenim màgia a muntons!
Apressa i sense espentons
que tots anem a jugar.
Puix si rodeu nostra falla
en lo bonica que es planta
voreu que hi han jocs a manta
i més que anem a inventar.

Ya que sempre guanya un joc:
el de l'imaginació
que una caixa de cartó
pot transformar en un carro
rodant-lo fins el cantó,
o creure-la un avió
i formar un gran cotarro.

Viajar a les estreles
fent la nau en tres cadires,
si en ulls adequats les mires
Deu sap on te portara.
Tal volta a un atre planeta
distint en naturalea
on no existix la perea
i tot lo bo està a la mà.

No te dic lo que podries
inventar en la granera,
potser cavall de carrera
que aplega sempre el primer.
O jugar com Harry Potter
a lloms de l'últim model,
pujant o baixant del cel
guanyant el partit sancer.

Mes... m'estic anant als núvols
i cal explicar la falla
aixina que a la contalla
anem sense més retràs.
Que no vullc que del llibret
pergau de llegir les ganes
si me'n vaig per les andanes
que puc donar un mal pas.

**I a jugar que és lo important
si la falla anem contant.**

La Falla

**Una gran caixa màgica nos mostra
en la que una gran mà poder demostra.**

Mireu la mà, té oberts els seus cinc dits
en un gest per demés acollidor,
un desig de jugar en germanor
on cada joc puga ser compartit.

Cada dit d'un color perque les races
són per al Creador totes igual;
no és el color de pell sino el fer mal
lo que nos fa distints en nostres passes.

Aixina que en la falla, per supost,
tots els chiquets del món tenen cabuda
i en ells anem a fer la gran moguda
(sempre que nos arribe el presupost).

Vingau vestits en roba "de batalla"
vullc dir de la que mai importa l'embrutar
puix que tan sol se tracta de jugar
i divertir-nos tota la chicalla.

¿Estem tots preparats? Puix comencem
a vore que nos dona la mà oberta
contarem fins a tres i esteu alerta!
A tocar el dit gros al punt anem.

**Puix és el de més gran envergadura
mes que no tinga esvelta la figura.**

El Dit Gros

**En aspecte molt normal
crec que és prou tradicional.**

Una volta l'hem tocat
s'obri un costat de la caixa
i com en una rebaixa
muntó de jocs ha amollat.
Mireu tots els que hem contat:
birles, parchís, tres en ralla,
pic i pala, joc d'escala,
perindola o també chapes
i de pagar no t'escapes
si la pilota te falla.

La nina hem de passejar,
berenar en les amigues
en tassetes menudiues
que després cal netejar.
il no para de plorar!
-te diu la del teu costat-
iBo, per fi s'ha consolat!
i podré un poc descansar.
Ara ¿A que voleu jugar?
Anem a conte contat.

Una comença el relat
interrompent-lo de pronte
i té que seguir el conte
la que qui mana ha triat.
Potser ben desgavellat
lo que invente la segon
puix sense més quan ni com
deu continuar l'història
i no cal tindre memòria,
sols inventar en aplom.

Tant se riuen les chiquetes
que ells han parat de jugar
i volen averiguar
que les té tan desinquetes;
estan que se fan miquetes
al vore com ha acabat
el conte sense trellat
en el que el protagoniste
passà de ser un artiste
a cotorra del mercat.

iAnem a jugar tots junts!
iPuix, hale fem un gran rogle
que no nos guanyen als punts!
Ara farem dos conjunts
jugant sense més espera
a l'ama carabassera
o a endivinar, sol pels gests,
mateix que si foren tests
lo escrit en la llapissera

que es troba ben amagat
per a que ningú ho conega
i siga neta la brega
si el jugador ha encertat.
Mes si lo escrit ha fallat
caldrà que pague penyora
i faça sense demora
lo que li manen els atres,
encara que alguns pillastres
el tinguen dret mija hora.

**El segon dit tocarem
ell nos dirà a que juem.**

El Dit Índex

**Índex o senyalador
¿que propondrà este senyor?**

Com és un dit que senyala
lo que està be o està mal
nos ensenya puntual
tots els jocs que són deport
que cal per jugar ser fort
i al mateix temps ser lleal.

Fútbol, bàsquet, natació,
fer carreres a muntó
la Volta a Peu preparant,
entrenar en patinaje
o, si te'n vas de viage,
passar-ho molt be esquiant.

Judo, fer gimnàsia en ritme,
practicar el alpinisme
sempre en un bon professor
i si lo teu és la mar
pots dependre a navegar
un deport de lo millor.

El rugby per als més forts
que per jugar fent-se els sorts
no temen els espentons
al mantindre la pilota
i se llancen de cabota
en tal de ser campeons.

En tots als que te dediques
hi han equips formats per chiques
(en el rugby crec que no)
Mes si mires els demés
voràs que en tres i no res
els han guanyat de manró.

I ací entrem en nostre joc
que hem deixat en últim lloc
per ser el més important:
la pilota valenciana
que els carrers nos engalana
i un gran camí va guanyant.

Puix ensenyant-se en l'escola
dels menuts ben dins se cola
com a deport nacional
i florixen els equips
tant de chiques com de chics
a escala internacional.

**I juant, que és lo important
nostra falla anem contant.**

El Dit Miger

El dit miger és central i té un gest universal.

Com no nos cap en la falla un significat d'insult li deixem a algun adult que ací faça punt i ralla.

Puix per ser el dit central deu de ser equilibrat i oferir-nos en trelat alguns dels jocs més cabals.

Podem jugar per parelles o quatre si és el parchís, també la oca te enchís i és un joc "de campanelles".

En ell devem evitar caure al pou o en la presó puix perdrem la progressió per tornar a començar.

El joc d'escacs o les dames són també per a pensar i deprenent a jugar deixarem quietes les cames

per donar-li a la perola a vore qui mata el rei en tauler i en bona llei. Este és un joc que me "mola".

Naixqué per terres d'orient, els àraps nos el portaren i el que tots aquells jugaren era en regles diferents.

El modern fon més tardà; era un joc de la noblea que espantava la perea i els obligava a pensar.

I ací vos vullc relatar que devem estar contents: el més antic document que tracta de com jugar

és valencià i es constata que en el XV fon escrit, un poema molt polit i en ell el joc se retrata.

Té per nom Scachs d'amor i seguiren el contar Vinyoles i Fenollar del joc recopiladors.

I passem al dit següent no se nos canse la gent.

El Dit Anular

Nos demostra compromís si en ell un anell lluïx.

Diuen que és equilibrat se mostra ben adornat i ajuda a tots els demés per això li hem demanat que nos mostre un joc de pes.

I pense, per a inventar i dalt dels núvols volar ¿que hi ha millor que llegir? Podem nostra ment obrir en un llibre al destapar.

Siga històric o inventat. en més o manco trelat donarà satisfacció i en acabant, la ficció, podrem fer-la realitat.

Buscar un arca perduda seria bona moguda, o la illa del tesor, puix valdria més que l'or si tot el grup presta ajuda.

Adinsar-se en el desert i caure en el desconcert de trobar-se de repent en una tomba imponent d'un oríge encara incert.

Els llibres són companyers que al llegir-los, els primers, vos donaran material, de nous jocs imés d'un quintal! fent-vos senyors o escuders.

Se pot anar per mig d'ells sense canviar aparells a l'època migeval, cap a l'espai sideral, fer-se jóvens o més vells.

Aixina que de la plei no nos queda atre remei que oblidar-nos este dia és millor la companyia dels amics de bona llei.

Nos cal escollir els jocs per que estiguen plens els llocs i en ells tinguen tots cabuda; de la falla en la moguda solts no poden quedar flocs.

Que ací tots som iguals està tan clar com les ones que juguen en la mar.

El Dit Gorri

És el més chicotet i en ell acaba la màgia que la falla relatava.

Com és el menut demana
que nos parem un ratet
i descansem un poquet
ique ya està be de jarana!

A més se sent una veu
que cridant clara i serena
diu que hui tenim berena
lo que tot el grup se creu.

Deixant la falla i la plaça
se n'anem cap al casal
isegur que no està gens mal
la taula té bona traça!

Tenim de salat i dolç
papes, entrepans, i kikos,
refrescs variats i en un trico
ve chocolate en bunyols.

Forces devem reparar
i una volta descansats
als chiquets del veïnat
també podem convidar.

Puix jugar junts agermana,
es la nostra pretensió
que entre tots formem muntó
d'amics conforme Deu mana.

**Els dits ya s'han acabat
i ha falla havem contat.**

Juguem

Juguem: Eixe ha segut el nostre lema
que en els jocs infantils està el demà
encara que nos sembla un poc lluntà
no podem descuidar-nos en el tema.

Vore als menuts jugar és un poema
i si quan paren se donen la mà
tindran, a més d'amics, atre germà
per a ajudar-se en qualsevol problema.

Cuidem nostres chiquets, fem-los sentir
que tots ells són iguals, no hi ha color,
ni raça ni un idioma que els separe.

Són molts cors que a la par poden glatir,
amics en l'alegria i el dolor
i són fills de la terra, nostra mare.

**I ara que el joc s'ha acabat
té la paraula el Jurat.**

AGENDA

infantil

de falles

*Tots els horaris son provisionals, es confirmaran a la carpa durant les festes.

23 febrer

16.00h Concentració en el casal per a acodir a les Torres dels Serrans i fruit de la Crida acompanyat de la Xaranga LoRatSonat

9 març

10.00h Taller i espectacle circense

14.00h Dinar de Fallers d'Honor

14 març

18.00h Recollida del Ninot infantil

20.00h Sopar de la plantà oferit per la nostra Fallera Major Infantil, Lola Fos i Alarcón

15 març

10.30h Taller de ceràmica

11.30h Esmorçaret

12.00h Replegà pel barri als faller d'Honor i comercis

18.30h Espectacle de magia patrocinat per **Lengua Vivas**

20.00h Sopar a la carpa

16 març

10.30h Taller de disfraços, on confeccionarem el nostre disfraq

13.00h Passacarrer per la nostra demarcació

16.00h* Concentració a la carpa per a acodir a replegar els premis conseguits a la Plaça de l'Ajuntament

20.00h Sopar a la carpa

17 març

11.00h Casetes medievals

13.00h Passacarrer per la nostra demarcació

17.30h Realitat virtual i Videojocs a la carpa

19:30h Pasacarrer de disfrossos pero la nostra demarcació

20.00h Sopar a la carpa

21.00h Concurs de pirotècnia

18 març

15.00h Concentració en la carpa per a acodir a l'**OFRENA**

18.30h Al tornar de l'ofrena **berenar**

20.00h Sopar a la carpa

21.00h Espectacle pirotècnic oferit pels guanyador del concurs

19 març

11.30h Concentració en la carpa per a acodir a la missa en honor a **Sant Josep**.

13.00h Passacarrer al finalisar la misa per la nostra demarcació

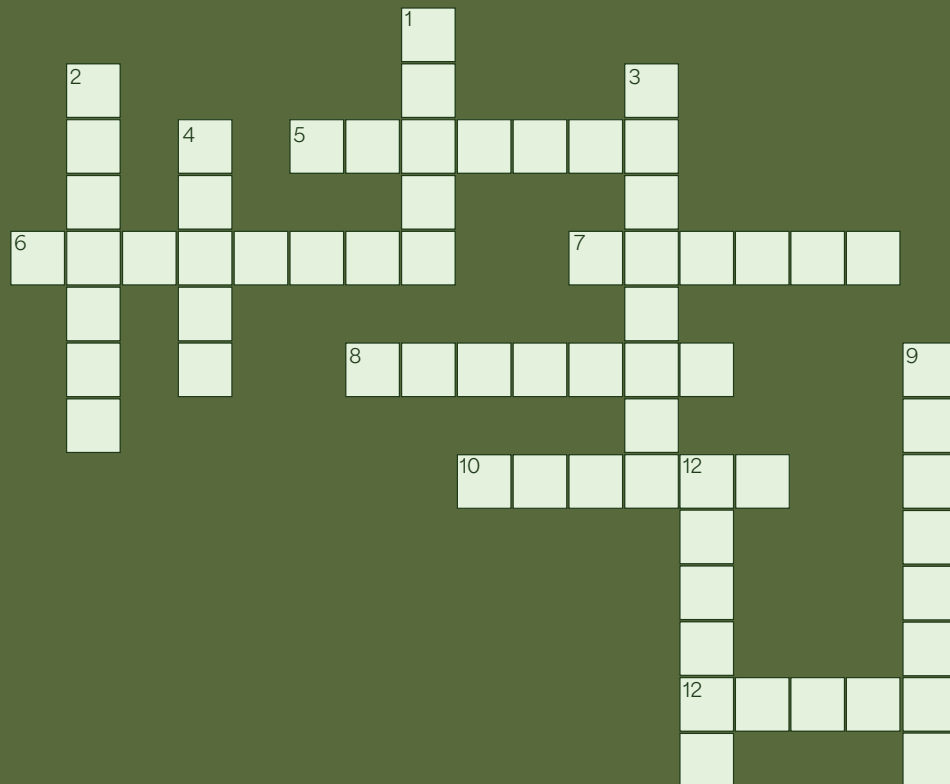
13.30h Aperitiu a la nostra carpa

18.00h Nos anirem en passacarrer a les Torres de Quart per a fer el **Homenage al Palleter**

20.00h Cremà infantil

JOCS infantils

Trau els teu llapiç i ompli aquest
crucigrama de les Falles

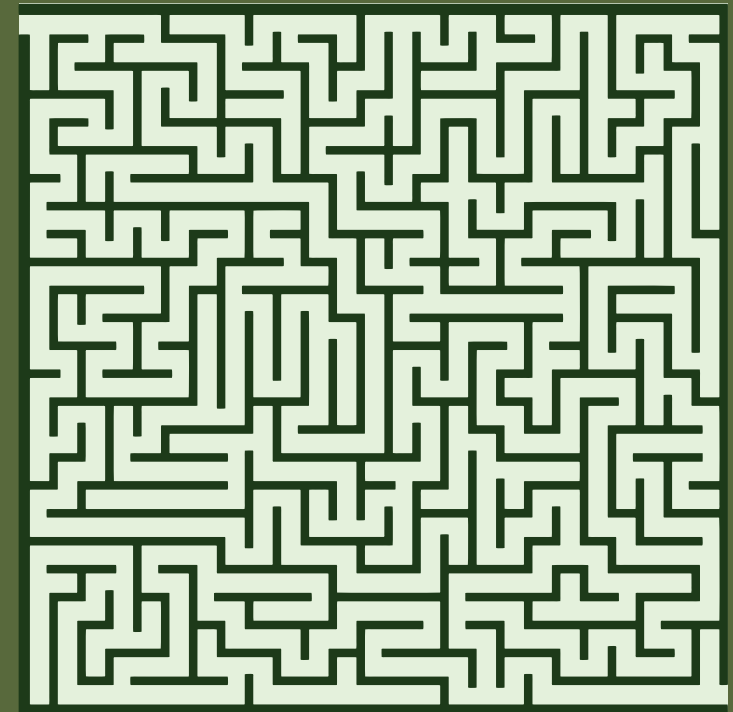
Horizontals

5. Complement que es posen les falleres al cap
6. Ciutat on es celebren les falles principalment
7. Acció de muntar les falles als carrers de la ciutat
8. Petard que gasten el chiquets més menut
10. Dolç que es menja amb xocolate
12. Figura de cartó i plàstic que forma els monuments

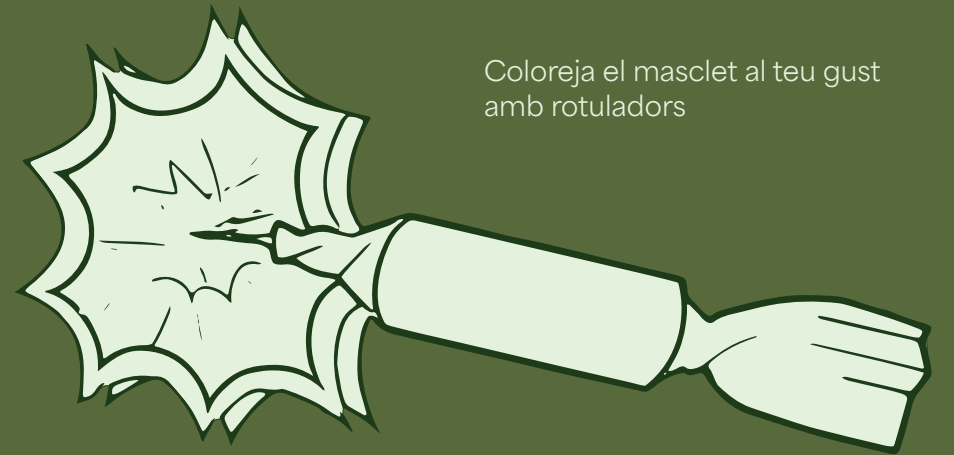
Verticals

1. Acte que dona la benvinguda a les Falles
2. Indumentària que cobreix el cap dels homens
3. Nom de la millor falla del món
4. Últim acte de les Falles
9. Espectacle pirotècnic que es celebra diàriament a les Falles
11. Processó en la que se porten flors a la Verge dels Desamparats

Ajuda a la fallera a trobar al seu
faller per anar al passacarrer

Coloreja el masclet al teu gust
amb rotuladors

Espai per a les
Dedicatòries
dels teus amics

PALLETER
Recomana

ESTAS FALLAS, LA MEJOR TERRAZA PARA VER EL CASTILLO

EL KIOSKO®

Ven a EL KIOSKO Alameda a disfrutar de nuestra auténtica #Nicefood. Te esperamos en un espacio gastronómico acogedor, donde cada detalle cuenta, con las mejores vistas de los castillos de fallas

Nos encontramos en Passeig de l'Albereda, 46, Info y reservas al 960 43 79 59
También estamos en Av. de las Cortes Valencianas, 26 y en elkiosko.es

88gafas
Óptica

Exámenes visuales
Optometría pediátrica
Lentes de contacto
Terapia Visual

ochentayochogafas@outlook.com
Tfnos.: 625611137 - 960216451
Calixto III, 19 - 46008 Valencia

Papelería y Material de Oficina

Arturo Manuel

desde 1955

Arturo Manuel os desea felices fallas 2025
Empresa familiar valenciana, 70 años formando parte de ti

En nuestro comercio encontrarás dependientes especializados para atenderte y aconsejarte en secciones como papelería tradicional, mobiliario y material de oficina, plumas estilográficas, bellas artes, material escolar e infantil y mucho más

Gran Vía Fernando el Católico 29, 46008 - VALENCIA
www.arturomanuelpapeleria.com

BODEGA VALERO

RESERVAS: 963855678 c/ Palleteer, 5i VLC.

PISOS TURISTICOS

Legalización e ilegalización de pisos turísticos en el Ayuntamiento y Turismo, ponga en valor su piso vacío o tramitamos la ilegalización de un piso molesto de su comunidad con servicio de denuncia a terceros.

ARQUITECTURA TECNICA

GESTION DE OBRAS

En tu barrio y de tu barrio, para cualquier tipo de trámite u obra. Con confianza y garantía.

ACTIVIDADES Y SERVICIOS TECNICOS

Todo tipo de actuaciones técnicas: Inspecciones Técnicas de Edificación, licencias de apertura, licencias de obra, ascensores a cota 0, fachadas rehabilitaciones, certificados energéticos....

Angel Guimerá 10.10

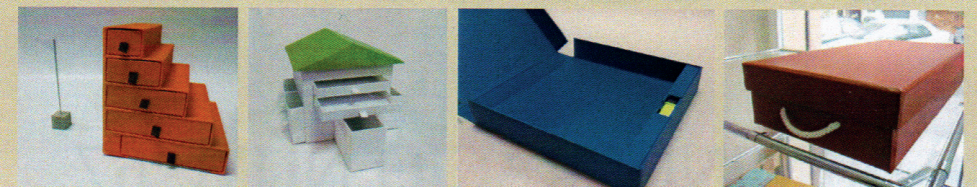
669 99 88 66

cesarfos@caatvalencia.es

Alvaro Vila
Fàbrica de caixes de cartó

CARTO~ART
ARTESANIA I DISSENY GRÀFIC

Carrer del Palleteer, 40 baix esq.
46008 - València
Tlf. 963 85 12 12
carto-art@hotmail.com

Seguix-nos per xarxes socials
→ Instagram: @carto.art
→ Facebook: Carto-Art
O consulta www.carto-art.es

El taller de Alfonso Enmarcaciones

Especialidad en espejos
Pan de oro y plata, lacas, tintes, pátinas...
Fabricación moldura
Restauración
Peanas, vitrinas
Decoración en mueble y sillería

eltallerdealfonsomfp@gmail.com

C/ Erudito Orellana, 14B
46008 VALENCIA

963 840 912
657 968 298
660 325 219

SESENTA Y DOS AÑOS DE

CENTRO DE FORMACIÓN

EDETA

CALIDAD Y PRESTIGIO

C/ Calixto III, 8 VALENCIA

TELF. 963856415

 edetaautoescuela

provisioniste de barcos
majoriste d'alimentació

ELEUTERIO
LLONA
MENCHACA s.d.

Picapedrers, 20 - Polígon Industrial Alboraiá - 46120 ALBORAIÁ (València)
Tel. 963676013 - 647546054 - 647546061
provillona@hotmail.com

FARMACIA

Ldo. Víctor Ortega Salvador

Abierto 12 horas

C/Erudito Orellana, 6 - 46008, Valencia
96 385 74 29

el trébol

CAFETERÍA - COMIDAS CASERAS - TAPAS
PALLETER, 41 - 46008 VALENCIA
695 926 991

ILUSIÓN
FLORISTERIA

C/ Ángel Guimerà, 11

Tel. 963 853 990

Valencia

www.floresilusion.com

HORNO Y PASTELERÍA

VICENTE RAIMUNDO

Elaboración Artesana

C/ Ángel Guimerà, 58

Tel. 96 385 89 31

VALENCIA

Artesanos PANADEROS Y PASTELEROS DESDE 1946

M

MIRALLES

HORNO • PASTELERIA

Teléfono: 963846810

C/ Ángel Guimerà, 19 - Bajo

46008 Valencia

Ingrid Nails & Beauty

Tu belleza está en tus uñas

Tel. Cita: 656 374 001 - 960 036 969

[ingridnails_valencia](#)

PAPELERIA
LIBRERIA

ATENEA
PAPELERIA LIBRERIA

Tels. 960 061 518
665255 327
C/ Erudito Orellana, 10
46008 Valencia
sameratenea@gmail.com

Libros de texto, escolares, infantiles, novedades...
Fotocopias e impresiones color y B/N
Encuadernaciones - Plásticos
Material escolar - Material de oficina
Tinta y tóner de impresora
Regalos
Mochilas Eastpack
Mochilas Tutto
Legami

La Bodeguita de Juan Llorens

Restaurante y terraza. Cocina ininterrumpida todos los días.
 Almuerzos entre semana. Martes: puchero valenciano. Viernes: arroz al horno.

C/ Joan Llorenç, 60 | 963 85 01 00

Pastisseria A. Durá

Gran Vía Fernando el Católico, 31 bajo - 46008 Valencia - 963 851 329
pasteleriadura@gmail.com - www.facebook.com/pasteleriadura

PLATTERING

Food & Events
Calle Palleter 67 Bajo

- * Desayunos y almuerzos de Lunes a Viernes desde las 8:00h
- * Local para celebraciones de eventos
- * Servicio de comedor para empresas con reparto diario

655463145 * 651104981

Síguenos en Instagram
@plattering_valencia

RAUSSELL

Àngel Guimerà 61, 46008 València T. 96 384 31 93

Equipo
Psicología, Pedagogía Terapéutica, Psicopedagogía,
Fisioterapia y Logopedia.

Formación y experiencia en trastornos del neurodesarrollo, problemas de aprendizaje y problemas conductuales entre otras áreas necesarias dentro de un modelo de intervención biopsicosocial.

Dónde estamos

C\ ERUDITO ORELLANA 17 BAJO VALENCIA
963 29 39 39 / 622 858 657
INFORMACION@FUNDACIONNEURONEST.ORG

Centro Acreditado por la Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas, para la PVS Promoción de la Autonomía y Prevención de la Dependencia.

Fundación neuronest
Diversidad funcional

Bonificaciones directas:

- Familia monoparental
- Familia numerosa
- Familiares en terapia
- Discapacidad
- Riesgo de exclusión social
- ...

El cerebro crece con el uso

RESTAURANTE • TABERNA

Casoberrri

Productos traídos, a diario, de San Sebastian

àngel Guimerà, 54
46008 Valencia
963 381 106

ORSON

Comida peruana y valenciana

Buen Orden, 9 - 46008 Valencia - 96 385 69 59
www.restauranteorson.com

Eli

SAL DE BAYAS

cocinamos por ti...

963 849 504
635 106 018

C/ PALLETER, 44 Bj
46008 VALENCIA

Villaplana
EL DE SIEMPRE

restaurantevillaplana.com
reservas@restaurantevillaplana.com

DR. SANCHIS SIVERA, 24
46008 VALENCIA
Tfno. 963 85 06 13

Sonia Alfonso
— PELUQUERIA · MAQUILLAJE —

@sonia.alfonso.peluqueria

C/ Juan Llorens, número 11 bajo - t. 961 957 580 - m. 627 114 262

Valencia MOON Platería

*Diseños Exclusivos, Reproducciones, Ediciones limitadas y Joyas Personalizadas.
Tienda de joyería especializada en detalles en plata de ley, piedras naturales y semipreciosas*

C/ Musico Peydro, nº17 - 46001 - Valencia
Tel. 963 94 29 61

**TU 2º PAR
DE LENTES**
de regalo

audiolife
tu centro auditivo
es tu óptica

VISTALIA

Centro Óptico y Auditivo
GRAN VÍA
Gran Vía Fernando el Católico, 5
46008 Valencia 963 94 47 02

- Graduaciones
- Lentes de contacto
- Control de miopía
- Toma de tensión ocular
- Centro auditivo Audiolife

[@VISTALIAOPTICAS_OFICIAL](#)

THE LAST CHICKEN

TODOS LOS JUEVES

2 MENÚS X 10 €

ENCUÉTRANOS EN C/ ANGEL GUIMERA 22

TELEFONO # 962024855

La Fallera

DESDE 1965
SABOR Y ALMA DE LA FIESTA

administraciones BONMATÍ S.L.

C/ Cirilo Amorós, 71 – 3ª, 46004 Valencia

Telf. 963 940 215

administraciones@bufetebonmati.com

administracion@administracionesbonmati.com

Administraciones Bonmatí, S.L. es una sociedad especializada en la gestión de Patrimonios inmobiliarios de particulares, empresas, instituciones y fondos inmobiliarios de inversión colectiva. Propiedad Vertical.

Asimismo, administra edificios en régimen de Comunidad de Propietarios, ofreciendo un servicio profesional, global y con larga experiencia. Propiedad Horizontal.

Escuela Infantil "La Aurora 3"

C/Erudito Orellana número 8

46008 Valencia

Tel. 963217700

UNA EXPERIENCIA QUE TRANSFORMA.
UN IDIOMA QUE CONECTA.

AN EXPERIENCE
THAT TRANSFORMS.
A LANGUAGE THAT
CONNECTS.

CURSOS DE IDIOMAS
INTENSIVOS
EXAMS
VIAJES
SUMMER CAMP
TRADUCCIÓN

CONNECTING
STUDENTS
TO THE WORLD.

SÍGUENOS EN LAS REDES

LEARN ENGLISH WITH US.

📞 963 82 10 58

✉ info@lenguas-vivas.com

lenguas-vivas.com

PALLETER

C. Palleter,
43/45 bajo
46008
Valencia

TRES FORQUES

Av. de Tres
Forques,52 bajo
46018
Valencia

ALFAHUIR

C. Motilla del
Palancar,33 bajo
46019
Valencia

PUERTO

Av. del Puerto,
62 bajo
46023
Valencia

LOTERIA NACIONAL

ADMINISTRACIÓ NÚM. 67

‘Palomero’

C/ Àngel Guimerà, 42

46008 València

Tel.: 96 384 71 47

Fax: 96 382 12 54

Jose Luis Palomero Zaragoza

E-mail: loteriapalomero@ono.com

Reserves de loteria per a falles, associacions, empreses...

Abona't a la nostra penya de futbol ‘PALOMERO’

Fes-te abonat dels nostres números fixos de loteria nacional

Forn Tonet i Roseta

Especialitat en pa caser, bolleria i pasticeria d'elaboració pròpia i tradicional en productes de 1º qualitat sense conservants ni colorants

Calist III, 23 - 96 385 99 22
Ferràn el Catòlic, 36
46008 València

VS Cafeteria - Gelateria

Fartons i Productes Artesanals
Gelats Artesans
Orchata "Subies"

Tonet i Roseta

CALIXT III, 21
Tel.: 963 85 99 22

Universidad Europea VALENCIA

Pide tu cita
960 11 35 50

Clínica Universitaria Odontológica

Tu salud dental en las mejores manos

Confía en profesionales expertos:

- Implantología
- Ortodoncia
- Ortodoncia Invisible
- Prótesis dental
- Periodoncia
- Cirugía oral avanzada
- Endodoncia
- Estética dental

Visítanos en:

Calle Palleter, 19-21, bajo, 46008 - Valencia
Calle Alfambra, 4, 46009 - Valencia

Bar Restaurante

VA DE BO

DESAYUNOS

ALMUERZOS

COMIDAS

CENAS DE TAPEO

Reservas
96 326 06 08

C/ERUDITO ORELLANA,16
46008 VALENCIA

Ludoteca - Cafetería

PILLA - PILLA

Reserva: 960 268 777

662 611 711

C/ ERUDITO ORELLANA 20, BAJO
46008 VALENCIA

metric_

En 2024 estamos
ON FIRE

Ven a conocernos

Innovación tecnológica y digital en tu empresa

CHAPAS · CAMISETAS · PAÑUELOS · CARTELES

La imprenta que no te falla

CAMISETAS

CHAPAS

PAÑUELOS

Desde 6'50€

www.reprografiabv.com - info@reprografiabv.com

96 351 36 81 - 96 352 24 83 - M. 680 607 771 - info@reprografiabv.com
C/ Castellón nº8 y nº10 Bajo 46004 Valencia

· BOLSAS TELA · ROLL UPS EVENTOS ·

LIENZOS FALLEROS · FOTOS CHULAS · POLARES

ABASTOS - TITO

C/ Buen Orden, 5   C/ Buen Orden, 1

963849480

Gran variedad en tapas y bocadillos
Ambiente agradable
Amplia y soleada terraza abierta todo el año

Colaboradors

Araceli Natividad Molina de Diego
Rosa Sanchidrián
Irene Rodríguez
Alicia Martí
Fanny Andreu
Kepa Llona
Jose Sanía
Begoña Llona
Nuria Lloret
M^oPaz Moreno
Paula Martínez-Sendra

Articles

Nuria Lloret
Mayte Gimeno
Isabel Jiménez
Martina Navarro
Federació de Falles en Especial Ingeni i Gràcia

Il·lustració Portada

Isabel Jiménez

Disseny Llibret

Eloy Giménez

Esta comissió Palleter - Erudit Orellana ha rebut subvencions de la Regiduria de Falles per a les activitats de les festes falleres 2025

Esta comissió Palleter - Erudit Orellana ha rebut subvencions de la DIPUTACIÓ de VALÈNCIA per a les activitats de les festes falleres 2025

